

Virginie Despentes

Vernon Subutex 1.

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Virginie Despentes: *Vernon Subutex 1.*
Éditions Grasset & Fasquelle, Paris, 2015

Vernon Subutex I © Virginie Despentes
et les Éditions Grasset & Fasquelle, 2015
Hungarian translation © Tótfalusi Ágnes, 2022

Már megint hosszú sor áll a kasszáknál, mert a Monoprix-nál még mindig nem szakítottak le elég pénzt a vásárlókról, még a pénztárosokkal is spórolnak. Xavier az indiai csajt választja, mert ismeri: gyorsan dolgozik. Végre valaki, aki rendesen végzi a munkáját... nem vesztegeti arra az idejét, hogy úgy vigyorgjon, mintha azért ülne a pénztárban, hogy leszopja mindenki faszát, de nem lassít, és nem kell öt percig vizsgálgatnia egy terméket, mielőtt elhúzza a leolvasó előtt. Mozgásban tartja a dolgokat. Xavier szívesen szétverné az éppen előtte álló menyétképű, kecskeszakállas kis faszfej pofáját, aki

fosszínű mellényt visel, és zsiros a haja. Xavier utálja a fiatalokat, akiknek ilyen a szakálluk. Néhány éve ezeknél még a perui sapka és rasztahaj volt a divat. Azt hiszik, hogy okosabbak az egész világnál, és lekezelhetnek mindenkit. Fehér kis hipsztergyerek, Xavier biztos benne, hogy ha közelebb lép a kis vakarékhoz, kiderül, hogy bűdös, rögtön látszik rajta, hogy koszos. Vastag, undorító szőrszálak, nyilván a szakálla is bűdös, tele van kajamaradékkal, az embernek okádhatnékja támad már attól is, hogy ránéz, golyó a tarkódba, faszfej, abból majd megtanulod, hogy reggel borotválkozni kell. Xavier egy doboz cigit szív el naponta, amikor legutoljára kísérletet tett a leszokással, azt hitte, megbolondul, mert újra megérezte az emberek szagát. Amint felemelik a karjukat, máris bűzlenek, az embernek meg sem kell fordulnia, azonnal érzi, hogy valaki közelít hozzá. Kénytelen volt visszaszokni.

Előhalássza a mobilját, és megnézi a Facebookját. Nagyon örülne, ha Elsa üzent volna neki, de tart is tőle – hiszen mit is válaszolhatna? Hogy milyen jó volt találkozni vele? Ilyesféle üzeneteket küldözgetnek egymásnak. Semmitmondónak tűnnek, de forró hátsó gondolatokat rejtenek. Elsa nem írt, annak viszont nagyon örül, hogy Vernon igen. Subutex. Na, az például egy jó srác. Ó, milyen fiatalok is voltak... Vernon elment egy kiscsaj után Kanadába, most jött vissza Párizsba, és egy hely kell neki, ahol aludhatna. Xavier gyorsan válaszol is, ennél jobbkor nem is kérhetted volna, vén csirkefogó, van egy széles kinyitható kanapénk, ami Isten pénzébe került, de soha nincs használatban, és éppen keresünk valakit holnap délutántól kezdve, aki vigyázna a kutyára. Ugye nincs állatszőr-allergiád?

Kicsit nyomasztja, hogy nem kérdezte meg Marie-Ange-t, mielőtt elkötelezte volna magát. Marie-Ange

nem szereti, ha úgy van valaki a lakásban, hogy ők nincsenek otthon. De Vernon más, ő régi haver. Majdnem olyan, mint egy családtag. És különben is, valakinek muszáj ott maradnia a kutyával. Máskülönben megint el kell halasztaniuk a római hétvégét, és Marie-Ange megint pofákat fog vágni, hogy soha nem csinálnak együtt semmi vicceset. Lelkes sms-t küld neki, miszerint talált egy jó megoldást, és megkérdezi, hogy mit gondol a dolgról. Marie-Ange nem válaszol, és Xavier megnyugszik – majd azt mondja neki, gyorsan kellett döntenie, azért nem várta meg a választát.

Xavier-t boldoggá teszi, hogy újra találkozni fog Veronnal. Vernon megőrül a zenéért. Az olyan fickók, mint Xavier, sokat köszönhetnek neki, egy csomó mindent ismertek meg általa. És azon kevesek közé tartozik, akiktől jobb kedved lesz. Van egy sor nagyon fontos közös emlékü, amiknek ők az utolsó letéteményesei. Bulik, koncertek, fesztiválok, és persze rázós helyzetek is. Ez egy olyan korszak volt, amikor az ember kevesebbet idegeskedett: valahogy sokkal könnyebben elrendeződtek a dolgok. És Vernon ennek az életnek a része volt, ő a bizonyíték, hogy Xavier fiatal korában nem volt túl bonyolult fiú: aki megpróbált görbén nézni rá, rögtön el is veszítette két fogát. Utána egy sör a bárpult mellett, és kiegyenlítődt a mérleg, és mindenki elégedett volt. Az egy másik korszak volt, egy másik világ. És Xavier tudja, hogy mindez már a múlt.

Xavier szorosan átöleli Vernont, férfiasan, teátrálisan. Majd hátralép, és beengedi a lakásba.

– Látod, hogy meghíztam? – kérdi, és megpaskolja a hasát.

– Nagydarab lettél, de jól áll. Olyan vagy, mint egy kollosszus.

A nappaliban egy copfos kislány kering a háromkere-kűjével az asztal körül, mint egy megszállott. Elég csúnya a pofikája, de mókás is. Nehéz elképzelni, hogy egy nap majd olyan orra lesz, mint az apjáé. Vernon rámosolyog, és kacsint egyet. Teljesen közömbös mások gyerekei iránt, de tudja, az az elvárás, hogy szeresse a gyerekeket. Utána lehajol, és a hozzá szaladó kutya orra alá tartja a kézfejét, hogy megszagolhassa. A mások kutyái sem érdeklik, de ennek a kis szukanak köszönheti, hogy ellehet itt hétvégén. És ebben a nappaliban mindenkől árad a szépség: csupa fény és csupa rend. Jó helyre került, szó se róla.

– Apu, videójátékozhatok?

Xavier leguggol, és megmutatja, hol fog állni a nagymutató, amikor a kislánynak ki kell kapcsolnia a gépet, és indulnia kell a fürdőkádba. A kislány komolyan bólint, figyelmesen hallgatja a nagymutató-történetet, majd rohan a szobájába, hogy egy percet se veszítsen a játékidőből.

– Hogyhogy, már videójátékozik?

– Igen, de csak a Mille Bornes kártyajátékkal, tudod, az olyan retró dolog. Azt viszont nem engedjük meg neki, hogy egyedül felmenjen az internetre.

– A pornó miatt?

– Nem, a játékok miatt. Ha látnád, miket terveznek már kislányoknak is – nagyon nyomasztó cuccokat. Nem attól félek a legjobban, hogy mivel fogják tömni a lányom fejét, amikor iskolába megy... Egy szülő számára az internet olyan, mintha elrabolnák tőle a gyereket még azelőtt, hogy megtanult volna olvasni. Neked még nincs gyereked, ugye?

– Még nincs. De van időm.

– A legszebb dolog, ami életemben történt velem.

– Még nem találtam meg a megfelelő csajt.

A gyerekesek mindig szívesen szekálják azokat, akiknek nincs gyerekük. De elég rossz néven vennék, ha valaki megmondaná nekik az igazat – elnézve az életedet, mindenre vágyom, csak arra nem, hogy az enyém is ilyen legyen. Vernonnak nem a gyerekekkel van baja. A velük járó dolgok riasztják el. A karácsonyi ajándékok, az óvoda, hogy tízszer kell megnézni ugyanazt a DVD-t, a játékok, a tízóráik, a kanyaró, a napi ötszöri zöldség és gyümölcs, a családi nyaralások... és az, hogy szülővé válik az ember. A Vernon körül lévő emberek aránylag lelkesen másztak bele ebbe az egész szívásba. Már nem is számolja, hány havert látott pelenkákkal dugig tömött virágos táskákkal vagy cumimelegítővel bíbelődni, ezereurós babakocsit tologatni, akik egyik napról a másikra azt próbálták beadni neki, hogy még a legkeményebb csávók is imádják a pónilovaglást. De nem. Egy pasi, akinek kisgyereke van, az egy pasi, akinek lóttek. Ha legalább úgy lehetne felnevelni őket, hogy kivonjuk az anyákat a képletből, az talán elfogadható út lenne, hogy az ember apaként is férfi maradjon. Egy kunyhóban nevelné

fel a gyereket, az erdő mélyén, megtanítaná a tűzrakásra, és hogy hogyan figyelje a vonuló madarakat. Bedobná a jéghideg patakba, és pusztá kézzel halat fogatna vele. Soha nem kényeztetné el. Csak egy pillantás, valahogy így: „Legközelebb majd jobban vigyázol, fiam.”

De amíg nem így áll a helyzet, az egyetlen észszerű reakció a menekülés. Vagy nagy tévedésben voltál, amikor húszévesen a Slayert hallgattad, vagy ma élsz állati nagy tévedésben. Hagyják már békén azzal a hülyeséggel, hogy „minden ember ellentmondásokból van összegyúrva”. Nem lehet megúszni, egyszerűen muszáj választani. De az is igaz, hogy most éppen nagyon hasznos lenne egy gyerek. Főleg egy felnőtt gyerek, akinek lenne melója és lakása, és édes apukámnak nevezné, és már készítené is elő a vendégszobát.

Kimennek cigizni az erkélyre – Xavier, ez a nagy utcai ragadozó nem cigizik odabent a lakásban, és Vernon le merné fogadni, hogy amikor nincs náluk vendég, papucsot húz, nehogy összekoszolja a parkettát.

Csapódik a bejárati ajtó, Marie-Ange a nappali kanapéjára dobja a táskáját, megsimogatja a kiskutyát, aki valóságos örömtáncot lejt körülötte, távolról odabíccent Vernonnak, épp elég hűvösen, hogy kényelmetlenül érezze magát, majd eltűnik a kislánya szobájában. Nem szép nő. Szikár, kemény a tekintete, az ajka pedig túl keskeny. Rosszul öltözik. Mint egy olyan csaj, aki szorult helyzetben van, és egy kukából kihalászta valami öregasszony három rongyos pulóverét, majd felvette egy boka fölött végződő, élre vasalt nadrághoz. Vernon tudja, hogy a gazdag nők néznek ki így. Volt egy ilyen barátnője, törékeny, de nagyon vonzó lány. Khakiszínű szoknyákat viselt, amik olyanok voltak, mintha sniccerrel vágták volna ki őket egy vászontáskából. Vagy hatalmas gomblyukakkal díszített, hosszú, gesztenyebarna mellényeket.

Vernon, aki gyakran látta őt meztelenül, tudta, hogy szép teste van, de ezt nemigen vehette észre, aki felöltözve látta. Jó családból való lány volt, balett-táncos, rebbenékeny, izmos testű, kegyetlenül eltorzult lábfejekkel.

Vernon egy beszélgetés során megtudta, hogy a lány egy vagyont áldoz a ruháira. Egyáltalán nem arról volt szó – pedig Vernon azt hitte –, hogy depressziós vagy durva nemi erőszak áldozata, és ezért akarja mindenáron elrejteni a testét, és ő vagdossa ki egy régi függönyből a cuccait, hogy állati rondának higgye mindenki. Éppen ellenkezőleg: a ruhái méregdrága holmik voltak, nagy gonddal választotta ki őket, büszke volt rájuk, és úgy érezte, igazi életművész, hogy ilyesmiket hord. Ezért nagy baj, hogy a csajok állandóan magánbeszélgetéseket folytatnak a többi csajjal, mert gyakran jutnak olyan következtetésre, ami nélkülözi a józan észet – az ember óhatatlanul is arra gondol, hogy emögött a férfiak libidójával szembeni mélységes ellenérvés húzódik meg.

Xavier bekapcsolja a tévét, egy hírcsatornára vált, és úgy beszél Elisabeth Lévyhez, mintha ott ülne köztük a nappaliban – egy szót sem hall abból, amit a nő mond, csak belekezd:

– Ha nem bírod Franciaországot, csomagolj, és menj haza, hülye picسا! Agyamra mennek a cionisták, csak az ő hangjukat hallani. Franciaország keresztény ország, vagy talán tévedek? Soha nem voltam antiszemita, de ha valaki kíváncsi a véleményemre: napalmot küldenék az egész övezetre, Palesztinára, Libanonra, Izraelre, Irakra, Iránra, mindenhová: napalmot. Aztán golfpályákat és Formula-1-es versenypályákat telepítenék oda. Hamar elintézném a problémádat... De addig is, tele van vele a tököm, hogy egy félig arab zsidó picسا úgy beszél Franciaországról, mintha az otthona lenne.

Xavier mindig is egy jobboldali faszfej volt. Nem ő változott meg: a világon lett úrrá ugyanaz a megszállottság. Vernon óvakodik hozzászólni a témához. Ami őt illeti, nagyon bírja Elisabeth Lévyt. Látszik rajta, hogy olyan csaj, aki szereti a szexet. És a kokót – ami csak hozzáad az értékéhez. Gyorsan másra tereli a szót:

– Láttad, mi történt Alexszel? Milyen rohadt dolog, még egész fiatal volt...

– Ja. De mindig is egy barom volt, tiszta szerencse, hogy nem kell tovább bámulni azt a gazdag középosztálynak benyalós pofáját... Vagy szerinted nem? Te még találkoztál vele?

– Néha-néha.

– Hát, nekem nem fog hiányozni. De figyu, az is valami, hogy legalább nem csinált hiphopot.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2022-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Kontrollszerkesztő Darvasi Ferenc
Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Visnyai Zoltán,
a kötetet Pintér József tervezte.
Kiadványszám 9156
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4223-6
össz ISBN 978-963-14-4222-9